

AR-1204

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

March / April - 2018

Sanskrit : CC-606

(व्याकरण भाषाविज्ञान)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- १ गभे ते त्रश सूत्रो समज्ञवो : १४
- (१) तुल्यास्य प्रयत्नं सवर्णम् । १.१.९
- (२) स्वं रूपं शब्दस्याशब्दसंज्ञा । १.१.६८
- (३) पराजे र सोढः । १.४.२६
- (४) यस्य च भावेन भावलक्षणम् । २.३.३७
- (५) नक्षत्रे च लुपि । २.३.४५
- २ सप्तमी विभक्तिना उपयोगो उदाहरण सहित समज्ञवो. १४
- अथवा
- २ गभे ते चार शब्दनीध लभो : १४
- (१) अपादानम् ।
- (२) मण्डूकप्लुतिः ।
- (३) गुणः ।
- (४) कर्मप्रवचनीयः ।
- (५) विभाषा ।
- (६) पदम् .
- (७) संहिता ।
- (८) अनुवृत्तिः ।

- ૩ સતમ્ અને કેન્તુમ્ વર્ગની ભાષાઓનો પરિચય આપો. ૧૪
- અથવા
- ૩ વેદ અને અવેસ્તાની તુલના કરો. ૧૪
- ૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪
- (૧) ભાષાઓનું આકૃતિમૂલક વર્ગીકરણ
- (૨) વૈદિક સ્વરભાર
- (૩) ભાષાઓમાં સંસ્કૃતનું મહત્વ
- (૪) ભાષાની ઉત્પત્તિ અંગેના મતો
- ૫ કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના એક કે બે વાક્યમાં જવાબ આપો : ૧૪
- (૧) 'કારક' એટલે શું ?
- (૨) અધિકરણ શબ્દ સમજાવો.
- (૩) વૃદ્ધિસંજ્ઞા કરનારું સૂત્ર આપો.
- (૪) પાણિનિના મતે 'ધાતુ' સંજ્ઞા કોની થાય છે ?
- (૫) 'પ્રયત્ન' કેટલાં છે ? કયા-કયા ?
- (૬) 'યમ' શબ્દ સમજાવો.
- (૭) પાણિનિના મતે સૂત્રો કેટલા પ્રકારના છે ? કયા-કયા ?
- (૮) વિશ્વની ભાષાઓના કેટલા કુળ છે ? તેમાં સૌથી મોટું અને પ્રાચીન કયું છે ?
- (૯) અવેસ્તામાં સંસ્કૃત 'શકાર'નું કયા વર્ણમાં પરિવર્તન થાય છે ?
- (૧૦) ભારતીય ભાષાઓના પેટાકુળો કયા-કયા છે ?
- (૧૧) લિથુઆનીયન ભાષા અને સંસ્કૃતભાષા વચ્ચેનું સામ્ય જણાવો.
- (૧૨) પાણિનિએ વૈદિકભાષા માટે કયો શબ્દ પ્રયોજ્યો છે ?